

ПСИХОЛОГІЧНІ МОТИВИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ЗАСВОЄННІ НИМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Одним з факторів підготовки майбутнього професіонала в рамках Болонського процесу є формування особистісних якостей з використанням такої форми навчальної роботи, як самостійна робота студентів.

У наш час склалася сприятлива мотиваційна основа для розвитку самостійності студентів. Мотиваційна сфера особистості студента представлена об'єктивно-діяльними показниками, які характеризують готовність студентів до оволодіння іноземною мовою і включають: самостійність; товариськість; ініціативність; пізнавальну активність; дисциплінованість.

Тобто, ці показники характеризують собою мотиваційно-потребову сферу особистості студента, мобілізацію особистості, пов'язану з інтересами, бажаннями, устремліннями до досягнення ефективності в оволодінні іноземною мовою, реалізацію потреби до досягнення мети навчання, а також задоволення від процесу і кінцевого результату. Також є і специфічно-діяльнісні показники: правила читання; володіння граматикую, володіння лексикую, техніка перекладу і техніка читання.

Самостійність і правила читання є домінуючими компонентами, які мають найбільше значення для прояву готовності студентів до оволодіння іноземною мовою.

Розвиток самостійності студентів може проходити в різних формах роботи, яку можна умовно поділити на два навчально-методичних блоки.

Перший блок (когнітивний) присвячений використанню пріоритетних способів організації самостійної навчальної роботи студентів, здійснення самоконтролю знань з іноземної мови. Завдання блоку — розвиток операціонального досвіду й збагачення досвіду звичної активізації.

Формування самостійного мислення потребує створення нестандартних ситуацій в процесі пізнавальної діяльності і перехід студентів у стан пізнавальної активності, який характеризується пошуком парадоксальних, нетривіальних і багаточисленних рішень завдання. Можна зробити висновок, що студентам необхідне керівництво й допомога, пояснення. Необхідно створити такі умови, при яких виникає пряма взаємодія між запропонованим пакетом

знань з іноземної мови і допомогою й керівництвом студентами в процесі навчання. Цей взаємозв'язок простежується в такій схемі:

— викладач повинен пред'явити студенту для вивчення повний пакет тих знань, які студент отримає протягом вивчення іноземної мови;

— мета викладача — допомогти студентам пройти успішно програму по запропонованому предмету;

— для цього створюється служба інформації у вигляді модульних блоків по предмету, студент може попросити додаткову консультацію у викладача і отримати її у групі чи індивідуально;

— крім того організуються обговорення труднощів із якими стикаються студенти при вивченні матеріалу.

Другий навчально-методичний блок (практичний) вирішує завдання розширення співробітництва й досвіду цінностей майбутнього спеціаліста набиратися перш за все необхідного соціального досвіду. В даний блок входить організація творчих груп студентів, завданням яких є розкриття й саморозкриття творчих можливостей особистості на основі більш глибокого вивчення предмета.

При конструюванні завдань самостійних робіт доцільно використовувати наступні критерії:

— завдання повинні бути типовими, зміст не повинен виходити за рамки програми даного курсу навчання;

— рівень складності завдань не повинен бути завищеним;

— тематика завдань і їх зміст відповідають одній темі (розділу) навчання по даному курсу, причому завдання беруться за останній вивчений курс, що знімає проблему забування змісту;

— перед самостійними роботами проводяться оглядові лекції з метою вирівнювання теоретичної бази всіх студентів. Важливою умовою успішності формування самостійності у студентів ВНЗ може стати психолого-педагогічний супровід виховання студентів. Враховуючи, що кожен студент має індивідуальні життєві проблеми, свої можливості розвитку, об'єктом психолого-педагогічного супроводу виховного процесу повинен стати внутрішній потенціал майбутнього спеціаліста.

Література

1. Болонський процес у фактах і документах. — Тернопіль: ТДПУ. — 2003. — 52 с.

2. Мотивационные компоненты готовности к усвоению иностранного языка //Ежегодник Российского психологического общества: Материалы 3-го Всероссийского съезда психологов. 25—28 июня 2003 г. Т. 5. — С. 139 — 141.